

Eduskunnan talousvaliokunnalle
TaV@eduskunta.fi

Hyvä puheenjohtaja Sakari Puisto sekä talousvaliokunnan jäsenet,

HE 173/2024 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI ALKOHOLILAIN MUUTTAMISESTA

Oy Matkahuolto Ab (jäljempänä "Matkahuolto") kiittää mahdollisuudesta tuoda esiin näkemyksensä hallituksen esityksestä laiksi alkoholilain muuttamisesta (HE 173/2024) koskien alkoholijuomien toimitusta kotimaan vähittäismyynnissä. Näkemyksenään Matkahuolto lausuu kunnioittavasti seuraavaa.

Matkahuollon lausunto

Matkahuolto näkee esityksen positiivisena ja kannattaa sitä. Tällä hetkellä alkoholin toimitus tilaajille on mahdollista vain ulkomaisista verkkokaupoista, mikä asettaa kotimaiset toimijat eriarvoiseen asemaan. Asian arvioinnissa pitänee huomioida jossain määrin erilaiset asiointitarpeet ja ulkomaisten verkkokauppojen pidemmät toimitusajat, mutta tasapuoliset toimintaedellytykset puoltavat hallituksen esityksen mukaista mahdollisuutta kotimaisille toimijoille alkoholijuomien toimitukseen.

Matkahuollon näkemyksen mukaan hallituksen esityksessä on huomioitu asian kannalta olennaiset asiat ja se luo riittävät puitteet palvelun järjestämiselle. Aiemman hallituksen esityksen luonnosversion osalta kiinnitimme antamassamme lausunnossa huomiota erityisesti kolmeen seikkaan: toimitusten noudon rajoittamiseen vähittäismyyntipaikkaan, lupaviranomaisen laajaan valtuuteen asettaa ehtoja toimituksille sekä toimituskieltoja eräisiin kohteisiin, erityisesti määräaikaisiin ja toimijoiden itse asettamiin kieltoihin ja niiden huomioimisen käytännön haasteisiin. Nyt käsittelyssä olevassa hallituksen esityksessä on tehty saadun lausuntopalautteen perusteella Matkahuollon näkökulmasta perusteltuja muutoksia erityisesti toimitusten

noudon sekä toimituskieltojen osalta. Myös muut lausuntopalautteen perusteella toteutetut muutokset hallituksen esitykseen vaikuttavat perustelluilta.

Näkemyksemme mukaan ehdotetussa alkoholilain muutoksessa 17 a §:ssä 2. momentista tulisi edelleen poistaa viittaus toiminnan sisältöön ja menettelytapoihin¹ sellaisena asiana, johon lupaviranomaisella olisi mahdollisuus asettaa toimitusluvalle toimijakohtaisia ehtoja. Huomioiden toimitusluvan myöntämisen edellytykset sekä kyseessä olevassa momentissa mainitut mahdollisuudet asettaa toimittajakohtaisia ehtoja, emme ensinnäkään näe tarpeelliseksi lupaviranomaisen mahdollisuutta asettaa toimittajakohtaisia ehtoja toiminnan sisällölle tai menettelytavoille. Toiseksi, Matkahuollon näkemyksen mukaan valtakunnallista palvelua tarjoavalla toimijalla, joka hyödyntää ainakin joillain maantieteellisellä alueella alihankkijoita, tulee olla mahdollisuus järjestää palvelun tuotanto lain vaatimukset täyttävällä tavalla ilman, että lupaviranomaisen harkintavallan perusteella asettamat toimituslupien ehdot ohjaisivat alueellisesti tai toimijakohtaisesti poikkeaviin ratkaisuihin. Viittaus toiminnan sisältöön ja menettelytapoihin on luonteeltaan hyvin yleinen ja antaisi lupaviranomaiselle mahdollisuuden sellaisiin viranomaisen tarkoitushakuisiin tulkintoihin, jotka eivät välttämättä olisi lakimuutoksen tavoitteiden mukaisia siitä huolimatta, että nämä tulisi katsoa välttämättömäksi valvonnan turvaamiseksi tai turvallisuuden varmistamiseksi. Tällaiset mahdolliset alueelliset tai toimijakohtaiset poikkeamat vaikuttaisivat myös mahdollisuuteen tarjota palvelua valtakunnallisesti yhdenmukaisin ehdoin ja saattaisivat toimijat mahdollisesti eriarvoiseen asemaan.

Kunnioittavasti,

Riku Korpela
Johtaja, lakiasiat ja vastuullisuus
Oy Matkahuolto Ab

¹ "[...] toimitettavia tietoja *tai toiminnan sisältöä ja menettelytapoja*, jos ne ovat [...]"